

se najde tudi pri nas! Kmeti pri nakopičenem plačevanju ne morejo več shajati, zato prodavajo kos za kosom zemlje sami, ali pa pride davkar z žandarjem in ubogemu kmetu rubi imetje. Kako bridko je slišati, če otroci prosijo kruha, pa oče ali mati njim ga nimata vrezati . . . ! ali če stariši ne zmorejo 8 kr. da bi otroku šolarju mali katekizem kupili!? Od kod pa izvira tužna revšina? 1. Ljudje si mnogokrat nalagajo sami nepotrebne davke po dragem lišpu in potratu; postavimo: nek krčmar je pri nas v 2 mesecih prodal tabaka za 125 fl.; imamo pa 7 trafikantov; koliko je tedaj pri vseh in v celem letu nepotrebne škodljivega davka za tabak? 2. Gospodar je pijanec in zapravljevec igravec; po krčmah den za dnevom z desetaki meče okoli, doma pa mu vogli navskriž ležejo, in kder ni sejal, ne more tudi žeti. 3. Revšina je nasledek hudobije, kot kazen božja. Človek se obrača od Boga, zato mu Bog tudi svojo roko odteguje.

Da se „nevarnost življenja in imetja množi“ tudi pri nas, se vidi iz sledečega. Na vuzemsko nedeljo so fantje enega sicer malovrednega fantalina oklestili pri cerkvi, in gotovo bi mu rebra poravnali, če ga nebi hitre noge v cerkvo odnesle. Na vuzemski poudeljek pa je 7 hudobnežev fantalinov priklestilo k našej cerkvi iz sv. Auoške fare, rekoč: „Pri sv. Ani smo že napravili red (t. j. da nam pri cerkvi nihče več ne brani streljati) zdaj še ga moramo pri Novi cerkvi!“ in tik cerkve so streljali, da se je dim v cerkvo kadil, in so tako motili božjo službo! potem vsakokrat zopet šli v krčmo, kakih 20 stopinj od cerkve, pištol nabijati. Radi so streljali tudi ženskam pod noge, da je blato letelo po obleki, in otrokom tik mimo ušes! Kratko, prišli so nalašč, da bi napravili praskarijo, „da bi se čreva okoli cerkve motale!“ Eden hudobnežev je po kajbah preplazil več kakor kmetški junec pod jarmom; bil je 3 leta pri vojaki, ali ta čas le 5 mesecev na prostih nogah; samo pri Cmurečki okrajni sodnji je imel črez 12krat opraviti in se zagovarjati; veliki teden je prišel iz luknje, ker je lani v družbi z nekim drugim človekom 2 potujoča rokodelca brez vsega uzroka napadel in hudo sklal; in že ga čakajo nove tožbe! Med večernicami je eden celo č. g. župniku proti prsim nastavil pištolo! . . . „Če tudi 16 žandarjev pride, se ne bojim nikogar: ne človeka, ne pekla, ne hudiča! sem pripravljen tukaj umreti. Prodajte mi grunt! . . . Če bi jaz bil tak gospod, kak' so oni, bi se daleč ognil take čudne prasice, kak' sem jaz — ne bi hotel nič opraviti imeti ž njo . . .!“ To so čudni gospodi . . . !

Ko onega korenjaka nekega dne žandarm pripelja pred c. k. okrajnega poglavarja v Radgono — ker na samo pismo povabilo ni hotel priti — se nakloni pred poglavarjem in reče: „Gospod! lepo zahvalim! in če bi zopet kedaj radi z menoj kaj govorili, naj le pošljejo totega gospoda k meni, ker jaz imam dosti sovražnikov,

in si ne upam daleč na pot!“ — Tako se norčujejo hudobneži z duhovno in posvetno gosposko, žalijo vsako pošteno srce, trosijo pohušanje, motijo celo božjo službo — ali se tedaj moremo čuditi, ako nam pravičnost božja da šibo okusiti?!

(Konec prihodnjic.)

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Kdor je bil 24. aprila v Celovcu, ta je imel priliko smejati se kislim obrazem naših liberalcev in dolgim nosovom naših že nekoliko plesnivih ustavakov. Bila je isti den namreč volitva v mestni zastop, kder so do sedaj gospodarili sami prusački liberalci, urgermani in slovenski renegati. Toda volilci 3. razreda so se jihovega gospodarstva naveličali in izvolili može, ki so obljubili, da bodo enkrat varčno, štedljivo začeli gospodariti. Liberalni kokoti, ki povsodi z mestnim denarjem prav za prav brskajo, so propadli. Izvoljeni so gg. Rieder s 94, Andrej Einspieler z 90, Flach s 80, Pamprl s 48 glasovi. General liberalnih ustavakov in veliki prijatelj kulturoborcev vitez žl. Jessernigg je komaj vlovil 7 revnih glasčkov. Ta volitev je liberalce po vsem Koroškem in zunaj razkačila, pa zastoj se jezijo. — Enako pobitje utegne liberalno stranko zadeti 27. maja pri obnem zboru Hilttenberskega-železninskega društva. Delničarji so namreč strašno razdraženi na opravišne svetovalce, ki baje liberalno t. j. slabo ali na kvar delničarjev gospodarijo. — Proti koncu aprila so se naše reke močno napele. Bela, Glajna in Drava so prestopile svoje pobežje in mnogo travnikov in njiv poplavile. Sedaj je voda zopet padla. Setve se kažejo povsodi lepe in obetajo obilo žetev, če jih še poprej kaka nesreča ne zadene. — V Celovcu je začel izhajati lutrovsk list: „der österreichische (?) Protestant.“ — S 15. majem počenši odhaja vsaki den ob 7 uri 40 m. zvečer mešan vlak iz Belaka v Celovec, kar bo ljudem mnogo ugajalo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ministri dunajski in pa magjarski so se v sledečih točkah enkrat porazumili 1. colna in kupčijska zveza ostane še 10 let; 2. colni tarif se poviša pri zrnju, živini, vinu in tkaninah 3. vžitninski davek pri kuhanju žganja se polajša 4. col od izpeljanega cukra, žganja in piva se ima med obe državi razdeliti; tukaj bodo Magjari kakih 4—5 milijonov na boljšem, 5. bankovci se bodo delali na Dunaju pa tudi v Budapeštu. Prilično bomo več povedali o tem novem dvalizmu na 10 let. — Svitli cesar so pozvali avstrijske in magjarske poslance na 15. dan maja v Budapešt, da zborujejo o skupnih zadevah; ta zbor imenujejo časniki sploh: delegacije. — Na Dunaju je 3000 rokodelcev zborovalo in sklenolo osnovati društvo, katero bi naj rokodelce branilo zoper preveliko obdačenje in ki bi naj skrbelo za boljši red pri učencih rokodelstvenskih. No, ljudje so začeli čutiti, da ni bilo dobro stare cehe na nos

na vrat odpraviti, neomejeno svobodo povsod pridigovati in rokodelske učence po odpravi nedeljskih šol celo zanemarjati. — Katoliško-politična društva na nemškem Štajerskem, potem na Tirolskem in v G. Avstriji so začela marljivo delovati, povsod pride veliko število društvnikov večidel jako izbranih govornikov poslušat. — Magjari se delajo, kakor da bi bili silno nezadovoljni z obravnavo svojih ministrov z dunajskimi, a v resnici so veseli, da so vsaj toliko dosegli in svojo vrhovno oblast na Ogerskem ohranili tako, kakor nemški, liberalni ustavoverci pri nas! Tudi kaj marljivo na Slavjane psujejo po svojih listih, posebno na Hrvate in Čeha; te imenujejo naravnost: tatinski narod. No, nič ne dene; kdor visoko leta, si včasih rad nizko vsede; tudi za ciganske Magjare pride plačilni den — novi Vilagos! — Donavsko oklepno ladjo „Maros“ so s kanoni orožali in se ž njo sedaj streljne vaje delajo pri Erczenyju niz Bude. Avstrijsko konjenišvo šteje 65.000 konjnikov.

Vnanje države. Ruske novine poročajo, da je Avstrija 6 vojnih oddelkov ali korov pod orožje pozvala in da bo do 15. maja 30.000 vojakov zbranih v Dalmaciji? Pruske novine pa vedno svetujejo Avstriji, naj udari na Turško in zasede Bosno in Hercegovino, za se ali za Turka, ali za Kristijane Slavjane? Tega pa nobena ne izpoveda. V Berlinu se je govorilo, da se bodo 13. maja ondi sošli 3 cesarji ruski, pruski in avstrijski in jihovi ministri knez Gorčakov, knez Bismark in grof Andrassy. Toda naš svitli cesar ostanejo doma in le minister Andrassy je namenjen iti v Berlin. Mnogo ljudi se boji iz tega potovanja — ali nepotovanja, ker se Andrassy bolen dela — vojske. Čudno vsaj je to, da so ravno sedaj Francozi začeli Prusom dobrikati se, nam pa zobe kazati. Tudi Angleži in Lahji nam niso prijazni; sploh vnanje zadeve naše mile Avstrije se kažejo strašno — nevarne. Če se Prajzom posreči zavolj Turkov nas spreiti z Rusom, potem nevedo, kaj še nas čaka! Bog nas varuj!

Jugoslavjanska vojska. V Solunu, kder je nekda sv. Pavl pridgal in kder sta bila rojena sv. Ciril in Metod, so Turki hotli neko slavlansko bolgarsko deklico siloma poturčiti. Kristijani so pa branili. V tepežu, ki je nastal, so Turki ubili francoskega in pruskega konzula. Vsled tega hiti francosko, prusko, pa tudi rusko, laško, in naše brodovje v Solun Turkov krotit. — V Belemgradu je bistrumni Ristič, kojega se Magjari in Nemci kot besa bojé, postal minister. Muktarpasha je še od vstašev v Gačkem obkoljen. Sultan mu je poslal 3000 Arabov na pomoč! V Bosni so Turki veliko Kristijanov pobili z župnikom Protovičem vred. Blizo Livna stoji vstaš Golob s 5000 moži nasproti 15.000 Turkom. Turki streljajo s kroglijami, ki so prepovedane, namreč s takimi, ki v človeku razletijo in tako vsakega umorijo. To je uzrok, da je pri Gačkem padlo 600 vstašev.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXXVII. Po gladki poti smo prišli do morišča s 3 studenci, kder so sv. Pavla ob glavo djali. Marljivi trapisti so sicer pusti kraj z raznimi rastlinami zasadili in v lep vrt spremenili. Vstopivšemu v cerkev stoji na desni strani altar, zraven njega pa steber, kateremu je bil sv. Pavl priklenjen, kedar so ga ob glavo devali. Od tam na levo so 3 studenci; o njih se pripoveduje sledeče. Odbita glava sv. Pavla je na zemljo padla ter je trikrat poskočila; pri vsakem poskoku je nastal izvirek čiste vode, ki ima v vsakem studencu različno gorkoto in okus. Vsled tega čudeža so se 3 vojaki, kateri so sv. Pavla na morišče spremljali, takoj pokristijanili, ki so poznej tudi storili mučeniško smrt. Ob enem je takrat prejelo 35 navzočih nevernikov sv. krst. Leta 1600 je ovo cerkvo kardinal Aldobrandini dal lepo obnoviti; tudi Pij IX. so jo ozalšali in na sredi cerkve marmornatim tlam vložiti ukazali mozajik podobne 4 letnih časov!

Sedaj sva se s tovarišem vrnila nazaj proti mestu ter obiskala prelepo baziliko sv. Pavla — s. Paolo fuori le mura. — Telo umorjenega sv. Pavla je njegova učenka sv. Lucina varčno pobrala in na svojem posestvu ob ostijaški cesti dostojno pokopala. Rano že je nad grobom sv. apostola bila pozidana lična kapelica. Cesar Konstantin jo je spremenil v prekrasno baziliko in da bi romarji laglje tje zahajali, je ukazal od mestnega zida naprej napraviti pokrito pot; streha je na močnih stebrih slonela. Blizo 1500 let je ovo svetišče stalo, leta 1823 v noči od 15—16. julija nam ga je nesreča vzela. Zanikerni delavci so ogenj vtorili, ki je nagloma celo baziliko pokončal. Toda v 31 letih se je pozidala sedanja nova cerkva nad grobom sv. Pavla. Papež Leon XII. so pričeli, Pij VIII. Gregor XVI. nadaljevali in Pij IX. l. 1854 skončali novi stav in ga slovesno blagoslovili obdani od 200 škofov, ki so se bili v Rimu zbrali zaradi proglašenja verske resnice čistega spočetja blažene Device Marije. Na svojem potovanju sem obiskal 89 cerkv, a ta se mi je izmed vseh zazdela — najlepša, najkrasniša. Tlak je iz brušenega marmorja in lesketa, kakor svetlo zrcalo, polzek je kakor led. Obok je krasno pozlačen, da se kar samega zlata blišči. Štiri vrste po dvajsetih stebrov iz brušenega granita delijo baziliko v 5 ladij. Nad stebri pod obokom se vrstijo mozajik — podobne vseh papežev, počenši s sv. Petrom. V prednjem oddelku se še vidijo stare slikarije, ki so silnemu ognju kljubovale. Vse krasote presega konfesijon ali grob sv. Pavla. Nad ostanki sv. apostola stoji papežev altar; nad altarjem pa se dviga gotiški obok krasnega dela. Okoli konfesijona gorijo neprenehoma sveče. Rakev s svetinjami sv. Pavla je tudi pri